

Sreča mladinskih let.

(Piše Fr. Kralj.)

IX. Živali — mladinske ljubljenske.

Zvest prijatelj je velika dobrota v življenju; kdor je našel vernega prijatelja, je našel zaklad, govori sveto Pismo. Že v mladosti si nabiramo prijateljev, in oni so navadno najzvestejši, katere smo si izbrali v prijatelje v nežnih letih. Takrat je srce bolj vsprejemljivo za vse občutke, bolj pripravno za to krasno cvetlico — prijateljstva.

A danes ne mislim govoriti o sreči mladinskih let, katero uživamo v družbi vernih tovarišev in znancev, ampak o sreči, katero dobivamo v krogu znancev, ki sicer ne morejo nam razodevati svoje zvestobe, a jo vendar kažejo na razne načine, v krogu in družbi — živalij. Ti so naši brezumni, a vendar zvesti in stalni prijatelji.

Gotovo ima vsadko svojega prijatelja mej živalimi, kateremu izkazuje največ pozornosti, a tudi živalski prijatelj se prilazuje na vse mogoče načine, svojemu oskrbniku. Ta ima malega psička, drugi kodrastega psa, prvi lepo pisano muciko, jagnje, goloba, kosa ali kaj drugega. Tudi jaz sem imel svoje dni svojega kosa in mnogo raznobarvanih domačih zajčkov in še sedaj jih imam rad. Naš deček na prvi sliki si je izbral za prijatelja ponosnega kodrastega psa, ki pa ni nikakor tako hud, kakor se kaže. Narobe, svojemu gospodarju je prav prijazen in poslušen; povsod ga spremlja, čuva in brani. Pripravljen je izgubiti tudi svoje življenje, če bi bil njegov gospodar v nevarnosti. Saj ste že večkrat čitali, kako so zveste živali — posebno psi in konji — branili do zadnjega zvesto svoje gospodarje. To je zvesta udanost, ki je redka celo mej ljudmi, a Bog jo je dal kot nagon v živalsko naravo, da je tako še bolj poskrbel za svojo stvar — človeka.

Še zanimivejši prizor se nam pojavi ob pogledu na drugo današnjo sliko. Tudi naša mala prijateljica ni sovražna svojemu psičku, narobe, prav na stol se je vlegel, da bi bil bliže svoji gospodinji in bi tudi prej dobil svoj del iz njene radodarne roke.

Vendar ima deklica druge prijatelje in prijateljice. Pred njo se je ustavil z mogočnim krikom petelin ter nekako samozavestno zahteva kosilce. Ne zameri mu tega deklica, saj vé, da so petelini bolj na ošabno stran. Njene ljube putike že pobirajo drobtine, ki ji padajo z rok, a petelin ni ž njimi zadovoljen, češ, kaj bodo drobtine za takega junaka, kakor sem jaz, zame mora biti že precejšen založaj. Le zadovoljni bodite, pernatí prijatelji, deklica ima dovolj kruha, da ne boste lakote zamrli. To prepričanje je menda nagnilo tudi goloba, ki je priletel iz svoje strešne gajbice, dobro vedoč, da ima njegova gospodinja ljubeznive roke.

Res si ponižni golobček ne upa prav mej tako gospôdo, kakor je petelin, a kje ob strani se bo pa že kaj dobilo, da se bo otešcal. Oj, koliko ima naša znanka dela, da napase to različno drobnjad!

Vendar ji te skrbi niso težavne, to delo ni nadležno, ker za svoje ljube živalice rada poskrbi, in vé, da ji tudi one izkazujejo ljubav na vse mogoče načine.

Taka in jednaka dela ima mladina s svojimi živalskimi znanci. Te misli smo zapisali z ozirom na naši sliki; drugi imajo drugačno delo, druge skrbi, ker imajo drugačne prijatelje. Ta ima pisane zajčke, mora zanje skrbeti,



drugi kosa, treba ga pojit in živiti, treba mu lepe kletke; tretji zopet svojega jančka, katerega z velikim veseljem na pašo goni in skrbi kot za samega sebe. In tako dalje, ker nemogoče je naštetiti vse raznovrstne živali, katere ljubite in radi imate. Zato ne bodite hudi, ako sem izpustil pozabivši vašega živalskega prijatelja; le verjemite, da sem mislil tudi nanj!

Le radi imejte živali, ker to bo mnogo uplivalo na vašo srčno izobrazbo! Saj so živali božje stvari in nam poklonjene od Boga v veselje in korist.

Tudi iz živalij se učimo spoznavati dobroto, modrost in ljubezen božjo do nas. Pri živalih se učimo milosrčnosti, in blažimo s tem srce, da je obvarujemo okrutnosti in neusmiljenosti. Res nimamo nobenih dolžnostij do živalij



samih in one nobenih pravic, ker so brezumna bitja; dolžnosti in pravice so pa le v umnih bitjih — ljudeh. A ravno tako je res, da imamo dolžnosti do Boga. Bog pa je ustvaril živali in jih je nam dal v porabo. Ako torej mučimo živali, pregrešimo se nasproti Bogu, katerega stvar so živali.

Upam torej, da ne boste mučili živalij, ker tako ravnanje kaže surovega in trdosrčnega človeka. Ne morem verjeti, da bi bil kdo mej vami, ki bi si upal mučiti svoje živali, saj „Vrtec“ berejo le pridni otroci. Le tako naprej, in radi imejte svoje prijatelje, naj bodo že kosmati in kodrasti ali pa s perjem okrašeni.



Tri pravljice.

(Svojim prijateljem spisal A. D.)

2. Pravljica o dragem kamenu.

Zivel je nekdaž človek, pri katerem je gostovala nesreča od rojstva pa do groba. Naj je počel, kar je hotel, nikakor si ni mogel zboljšati svojega žalostnega stanja in godilo se mu je še zmirom slabše.

Imel je sina, ki je bil njegov ponos in njegovo veselje. Z ljubeznipolnimi pogledi se je oziral nanj in velikrat je premišljeval na tihem z radostjo v srcu, kakšna krepka opora mu bodo sinove mlade roke in kakó zadovoljno bo preživel svoje zadnje ure.

Toda glej! — prišla je bolezen in sin je legel na posteljo. Obraz mu je splahnil, oči so upale in vsa kri je izginila iz telesa. Niso še potekli trije tedni, že je zazvonil mrtvaški zvon in nesrečni oče je stal ob postelji svojega mrtvega sina.

Mati je jokala in vila roke od prevelike žalosti, ko so stopali pogrebci s krsto proti pokopališču. Očetu se je stiskalo srce; a jedna sama solza mu je kanila iz očesa in njegov obraz je ostal miren in udan.

„Zgodi se, kakor je božja volja!“

Sosedje so se mu čudili in povpraševali so ga:

„Kako je to, da te ne more potreti nobena nesreča?“

On pa jim je odgovarjal:

„Jaz hranim v svoji hiši dragocen kamen; in dokler imam tega, ne zgodi se mi nič takega, da bi moral obupati. Naj pride karkoli, moje srce ostane zmirom trdno in moj duh neuklonjen. Če pa izgubim to svojo največjo dragocenost, pahne me v obup prva nesreča, in naj bi bila še tako majhna...“

Ljudje so se čudili in zmajevali z glavo; nekateri pa so vzdihnili in dejali:

„Ubogi čevljar Klanar je kljub vsem nezgodam vendar še najsrečnejši človek mej nami!“

A Bog ga je hotel skušati dalje in po sinovi smrti mu je poslal drugo, še veliko hujšo nesrečo. Vzel mu je ženo, njegovo jedino pomoč in oporo.

Bolehala je neprestano po sinovi smrti. Nič več ni mogla delati z istim veseljem kakor prej in velikrat je sedela na večer v svojem kotu in jokala. Začela je hujšati in omagovati, naposled pa so jo ostavile vse moči in legla